

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Станислав Димитров

професор във Висшето училище по застраховане и финанси –

София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: Диляна Атанасова

Тема: „Управление рейтинга на доверие в застрахователен брокер”

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 163 от 13.05.2024 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси - София проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Управление рейтинга на доверие в застрахователен брокер” за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“. Автор на дисертационния труд е Диляна Методиева Атанасова. Научен ръководител е доц. д-р Жельо Христов.

С решение на научното жури от 18.07.2024 г. съм определен за изготвяне на становище на трудовете на кандидата в рамките на настоящата процедура.

Предадените от кандидата Диляна Атанасова материали включват следните:

1. дисертационен труд;
2. автореферат на дисертационния труд - на български и на английски език;
3. справка за изпълнението на минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8.„Икономика“;
4. списък на публикациите;
5. резюмета на публикациите;
6. декларация за оригиналност и достоверност;
7. кратки биографични данни.

Докторантката не е представила самостоятелна справка на приносите. Авторът посочва приносите в автореферата на стр.50-51.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Докторантката Диляна Атанасова притежава магистърска степен по Икономика, МИО, от УНСС, София. Кандидатът притежава магистърска степен по Застраховане и социално дело от УНСС, София.

Диляна Атанасова има значителен опит в практиката. В продължение на приблизително 30 години е заемала различни длъжности в компании от финансовия сектор. От 2015 г. е управляващ собственик в застрахователен брокер.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

В представената дисертация авторът коректно и ясно е обосновал актуалността и значимостта на темата.

Дисертационният труд е с обем 351 страници. Работата е структурирана в Съдържание, Увод, Три Глави, Заключение, Използвана литература и Приложения. Липсва Списък на таблиците и Списък на фигурите.

Техническите изисквания за изготвяне на дисертационен труд са напълно спазени от докторантката.

В Увода авторът извършва въведение в проблематиката. Ясно и коректно са описани актуалност, обект, предмет, цели, задачи, теза и ограничителна рамка на изследването.

Първа Глава е озаглавена „Същност на брокерската дейност в застраховането“. Обемът на Първа Глава е 96 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледана е ролята на застрахователните брокери в застраховането. На анализ се подлага доверието в отношенията застрахователен брокер – ползвател на застрахователни услуги. Изследва се правната същност на застрахователния брокер. В края на главата са формулирани изводи от анализа в тази част на изследването.

Втора Глава е с наименование „Анализ на дейността на застрахователните брокери в Република България“. Обемът на Втора Глава е 121 страници. Тази част от изследването е структурирано в четири точки. Разгледана е законовата регламентация на дейността на застрахователния брокер в България. Анализира се класификацията на застрахователните брокери в страната. Извършва се анализ на застрахователния пазар в България. Изследват се резултатите от дейността на застрахователните брокери в страната.

Трета Глава е със заглавие „Управление рейтинга на доверие в застрахователен брокер“. Обемът на Трета Глава е 80 страници. Тази част от изследването е структурирана в седем точки. Разгледани са дигитализацията и видовете информационни технологии в дейността на застрахователния брокер. Извършен е анализ на рейтингите и рейтинговите агенции. Изследва се система от експертни оценки за определяне рейтинг на доверие на застрахователен брокер. Формулира се рейтингова скала на доверие. Извършва се практическа апробация на рейтинга на доверие. На анализ се подлага управлението на рейтинга на доверие.

Изследването завършва със Заключение. Заключениеето напълно съответства на извършеното изследване.

На основа на така представения дисертационен труд мога да приема, че изследването представлява значима разработка на избраната тема.

Така представения дисертационен труд ми дава основания да приема, че дисертационният труд на кандидата Диляна Атанасова съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.

Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания и практически опит по съответната научна област и способности за самостоятелни научни изследвания.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Докторантката Диляна Атанасова не е представила самостоятелна справка за приносите за науката и практиката на дисертационния труд. В автореферата на стр. 50-51 са посочени 4 приноса. Напълно приемам посочените от автора приноси на дисертационния труд.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантката Диляна Атанасова е представила справка за 3 броя научни публикации. Научните публикации напълно съответстват на изследваната проблематика в дисертационния труд.

Препоръка към докторантката Диляна Атанасова е да извършва изследвания и съответно публикации в съавторство и на английски език.

Публикациите изпълняват изискванията на присъждане на образователната и научна степен „доктор“, залегнали в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Към момента на изготвяне на настоящата рецензия няма информация, която да дава основания за съмнение в автентичността на дисертационния труд и научните публикации на кандидата.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Съгласно представените материали мога да направя извод, че докторантката Диляна Атанасова изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в професионалното направление 3.8. Икономика.

7. Автореферат

Авторефератът е в обем 52 страници. Авторефератът съдържа описание на основните характеристики на дисертационния труд, структура и съдържание на труда, обобщено представяне на дисертацията, публикации по темата на дисертацията. Подобно на дисертацията, би могло обемът на автореферата да бъде по-кратък.

Авторефератът на дисертационния труд е изготвен в съответствие с възприетите за подобен род научни разработки изисквания.

8. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени критични забележки и препоръки към дисертационния труд и представените материали на докторантката Диляна Атанасова.

Препоръчително е докторантът да се стреми да обобщава и да търси акценти в своите изследвания.

В допълнение, положително би било да се работи с повече литературни източници.

Имам следният въпрос към докторанката: Кои са трите най-важни фактори, които определят бъдещото развитие на застрахователното посредничество в България?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват напълно на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че докторантката Диляна Атанасова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Диляна Методиева Атанасова в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

31.07.2024 г.

Рецензент: .....

(проф. д-р Станислав Димитров)